

SPRAWOZDANIE

***Z działalności Komisji do Zwalczenia
Dopingu w Sporcie
za rok 2004.***

Warszawa , luty 2005 r.

Posiedzenia Komisji

W roku 2004 Komisja do Zwalczenia Dopingu w Sporcie odbyła swe posiedzenie dwukrotnie 8 kwietnia i 14 grudnia.

Tematyka posiedzeń koncentrowała się głównie wokół udziału Polski w międzynarodowym systemie walki z dopingiem, współpracy z Instytucjami Międzynarodowymi i krajowymi na tym polu oraz postępie procesu akredytacji WADA Zakładu Badań Antydopingowych Instytutu Sportu w Warszawie. Poza tym poddano dyskusji szereg innych punktów ważnych dla podstawowej działalności Komisji jak:

- Przyjęcie sprawozdania z realizacji budżetu za rok miniony i bieżący oraz sprawozdania z przebiegu przeprowadzonych kontroli antydopingowych,
- Konieczności kontynuowania programu badań przed Igrzyskami Olimpijskimi w Atenach i Turynie,
- Zintensyfikowanie działań edukacyjnych i promujących walkę z dopingiem,
- Omówienie przypadków stosowania dopingu wśród sportowców ze szczególnym uwzględnieniem dyscyplin o dużym stopniu ryzyka dopingowego (podnoszenie ciężarów, rugby, kulturystyka, boks) i wysokości kar dyscyplinarnych związanych z wykroczeniami wobec przepisów,
- Sprawozdania członków Komisji z wyjazdów na Międzynarodowe Konferencje poświęcone tematyce dopingowej oraz ze współpracy z przedstawicielami Polskiej Konfederacji Sportu.
- Sprawozdania z funkcjonującego w Komisji Systemu Zarządzania Jakością ISO 9001 : 2000 i jego wpływu na bieżącą działalność w pracy Komisji. Ocena taka została przeprowadzona przez

współpracującego w tej dziedzinie z Komisją eksperta Krzysztofa Gaweckiego.

- Konieczności przebudowania struktury i treści zawartych na stronie internetowej Komisji tak aby odpowiadały wymogom informacyjnym stawianym przez przepisy antydopingowe,
- Aktualizacji listy środków farmakologicznych i metod uznanych za dopingowe w oparciu o listę wydaną przez Światową Agencję Antydopingową WADA.
- Opracowania planu akcji informacyjno edukacyjnej, skierowanej do grona zawodników, trenerów, lekarzy sportowych oraz innych środowisk związanych ze sportem. Komisja podjęła decyzje o opracowaniu pełnej listy środków medycznych wolnych od składników niedozwolonych oraz materiałów wyjaśniających procedury postępowania w trakcie przeprowadzanej kontroli antydopingowej - przewodnik sportowca,
- Dyskusja aspektów prawnych dotyczących synchronizacji norm krajowych i międzynarodowych oraz zmian rozporządzenia o zasadach postępowania dyscyplinarnego pod kątem Kodeksu Antydopingowego WADA,
- Wstępnej dyskusji o potrzebie opracowania projektu Ustawy o Zwalczeniu Dopingu w Polsce,
- Omówiono propozycje współpracy z Międzynarodową Agencją Antydopingową ADI w zakresie wykonywania kontroli na jej zlecenie przez stronę polską. Wstępnie Komisja pozytywnie opowiedziała się za przyjęciem propozycji po spełnieniu określonych wymogów,
- Przedstawiono model programu komputerowego dla celów wspomaganie systemu zarządzania danymi z prowadzonych testów. Przeprowadzono prezentacje programu, która została zaakceptowana do wprowadzenia i stałego udoskonalania.

W roku 2004 zrealizowano wszystkie zaplanowane punkty działalności Komisji, dotyczące zarówno założonej liczby około 1900 badanych próbek jak również wzrostu jakości jej pracy czego wyrazem jest utrzymanie po audycie kontrolnym certyfikatu systemu zarządzania jakością.

Wszystkie działania Komisji dotyczące współpracy ze Związkami Sportowymi cechowały się pełnym zrozumieniem dla działań związanych z eliminowaniem stosowania dopingu we współczesnym sporcie. Współpraca ta wielokrotnie owocowała organizacją szkoleń i wykładów dla trenerów, instruktorów i zawodników poszczególnych dyscyplin sportu.

Należy podkreślić również, iż współpraca na linii Komisja – Zakład Badań Antydopingowych Instytutu Sportu była bardzo dobra zarówno w zakresie regulacji finansowych jak również prowadzonej polityki antydopingowej dotyczącej kierunku rozwoju placówki.

Działalność międzynarodowa Komisji do Zwalczenia Dopingu w Sporcie

W zakresie współpracy z zagranicą w 2004 r. zrealizowano następujące zadania:

- przedstawiciele Komisji – prof. J. Smorawiński - Przewodniczący Komisji oraz prof. R. Grucza i dr A. Wach aktywnie uczestniczyli w pracach Grupy Monitorującej Konwencję Antydopingową Rady Europy,
- opracowano projekt Światowej Konwencji Antydopingowej UNESCO – założenia Konwencji ustalono już na Konferencji w

Paryżu w styczniu 2003 r., w której brali udział również członkowie Komisji

- przygotowano i aktualizowano listę zakazanych środków i metod uznanych za dopingowe we współpracy z Światową Agencją Antydopingową (WADA),
- opracowano we współdziałaniu z WADA standardy edukacyjne;
- w październiku 2004 r. przekazano Grupie Monitorującej Konwencję Antydopingową kwestionariusz „Database on National Anti-Doping Programmes”. Kwestionariusz dotyczy realizacji artykułów Konwencji Antydopingowej (koncentrując się zwłaszcza na art.2-8) w każdym z państw, które ratyfikowały Konwencję i jest aktualizowany corocznie,
- omówiono stan prac nad opracowywanym raportem dla potrzeb Konwencji Antydopingowej Rady Europy chcącej dokonać przeglądu funkcjonującego w Polsce Systemu Zwalczenia doping w Sporcie dotyczącego

Korzyści z wdrożenia SZJ

Zakłada się, że w wyniku wdrożenia SZJ Komisja odniesie następujące korzyści:

- usprawnienie przepływu informacji wewnątrz i na zewnątrz organizacji,
- efektywniejsze wykorzystanie zasobów ludzkich poprzez zdefiniowanie uprawnień i obowiązków pracowników oraz wyeliminowanie sporów kompetencyjnych,
- efektywniejsze zarządzanie organizacją na wszystkich jej szczeblach,

- podejmowanie decyzji zarządczych przez kierownictwo organizacji na podstawie obiektywnych danych dotyczących jej funkcjonowania, a nie na podstawie subiektywnych wrażeń na jej temat,
- usprawnienie procesów zachodzących w organizacji oraz zdefiniowanie i zracjonalizowanie obiegu dokumentów,
- zdolność do ciągłego doskonalenia się organizacji,
- wzbudzenie zaufania do działań Komisji ze strony Międzynarodowych Władz Antydopingowych,
- promocja na forum międzynarodowym poprzez przynależność do nielicznego grona (15 na dzisiaj) narodowych organizacji antydopingowych działających w standardzie ISO.

Przez 1,5 letni okres działania systemu odnotowano duże korzyści z jego funkcjonowania. Usystematyzowana została dokumentacja związana z wykonywanymi badaniami, rejestrowane na bieżąco są powstające nieprawidłowości w przebiegu kontroli – poprzez systematyczne przeprowadzane audyty w miejscach prowadzenia badań i w siedzibie Komisji. Na podstawie wniosków płynących z tego rodzaju auditów dokonano pewnych weryfikacji w przydatności istniejących dokumentów systemowych oraz opracowano nowe dodatkowe służące wzrostowi skuteczności prowadzenia testów np. opracowanie instrukcji przeprowadzania badań na zawodach i poza zawodami. Poza tym, w wyniku przeprowadzonych auditów wewnętrznych w roku 2004 zidentyfikowano 19 niezgodności dla których wystawiono karty działań korygujących oraz dokonano wielu obserwacji, które składają się na istotny i wartościowy materiał do dalszego doskonalenia Komisji. Doskonalenie to będzie się odbywało poprzez organizowanie szkoleń oraz przeprowadzanie tzw. działań korygujących w funkcjonowaniu Komisji. W 2004 roku w celu harmonizacji i ujednolicenia metod pracy

oraz omówienia wniosków poauditowych zorganizowano 2 szkolenia kontrolerów antydopingowych. Po wdrożeniu systemu dał się również zauważyć wzrost zaangażowania Kontrolerów w prace Komisji. Jest to szczególnie widoczne podczas szkoleń i auditów wewnętrznych (sugestie, zapytania, rady).

Komisja w 2004 roku wprowadziła elektroniczny system wspomagający działanie systemu zarządzania jakością do gromadzenia i przetwarzania danych. Oprogramowanie wprowadzone jest stale doskonalone i rozwijane pod wpływem na bieżąco pojawiających się potrzeb i wymagań ze strony współpracujących z Komisją Antydopingowych Instytucji Międzynarodowych.

Posiedzenia Prezydium Komisji

W bieżącym roku odbyło się 10 posiedzeń Prezydium Komisji – **30 stycznia, 4 marca, 25 maja, 2 czerwca, 1 lipca, 27 lipca, 11 sierpnia, 23 września, 21 października, 29 listopada 2004 roku.**

Na posiedzeniach Prezydium Komisji na bieżąco zapoznawano się z realizacją programu badań antydopingowych obejmujących imprezy sportowe oraz testy poza zawodami. Prezydium Komisji kierowane przez przewodniczącego prof. J. Smorawińskiego z uwagi na dość dużą liczbę posiedzeń przejmowało obowiązki Komisji podejmując kluczowe decyzje dla bieżących działań Komisji. Dotyczyły one w szczególności:

- sprawozdań ze stanu prac nad uzyskaniem certyfikatu ISO 9001:2000,
- decyzji o delegowaniu członków Komisji na spotkania międzynarodowe w ramach Konwencji Antydopingowej Rady Europy,
- wypracowaniu stanowisk wobec międzynarodowych inicjatyw antydopingowych kierowanych przez WADA,

- omówieniu wyników badań z przeprowadzonych testów w tym przypadków pozytywnych. Podejmowanie w tym zakresie decyzji co do konieczności wypracowania dalszych ekspertyz lub dodatkowych badań,
- podejmowaniu decyzji finansowych związanych z działalnością podstawową Komisji jak również z działalnością edukacyjną i informacyjną,
- omówieniu kwestii związanych z pracami nad stworzeniem projektu Ustawy o Zwalczeniu Dopingu w Sporcie

□

□ **Posiedzenia Podkomisji Kontroli Dopingu**

□

Posiedzenia Podkomisji w 2004 roku odbywały się co tydzień w każdą środę na przestrzeni całego roku w siedzibie Komisji na Warszawskim Torwarze. W sumie odbyło się 46 posiedzeń Podkomisji do Zwalczenia Dopingu w Sporcie.

Tematyka tych spotkań koncentrowała się na:

- omawianiu spraw organizacyjnych związanych z planem prowadzonych badań antydopingowych,
- omawianiu korespondencji oraz odwołań od badania próbki „A” i podejmowania decyzji o badaniu próbki „B”.
- omawianiu i przygotowywaniu wniosków przedstawianych na Posiedzenie prezydium komisji dotyczących wszystkich obszarów pracy Komisji

W 2004 roku przeprowadzono łącznie 1861 badań antydopingowych na co złożyło się 222 akcji kontroli dopingu. Testom poddano 558 kobiet i 1303 mężczyzn.

Testy antydopingowe wykonywano zarówno na zawodach jak również poza zawodami w następujących proporcjach 1122 badań i 739 badań.

W roku 2004 wykryto 36 przypadków stosowania niedozwolonego dopingu, co stanowi 1,93 % ogólnej liczby wykonanych testów. Ponadto w 12 przypadkach badani zawodnicy dopuścili się manipulacji w trakcie przeprowadzania testów co skutkowało wymierzeniem właściwej sankcji dyscyplinarnej. Zatem w świetle przepisów możemy mówić o 48 pozytywnych przypadkach, co daje 2,52% ogólnej liczby badanych zawodników.

Wyniki pozytywne – 2003 rok.

<i>lp</i>	<i>Dyscyplina</i>	<i>Sankcja</i>	<i>Wykryta substancja</i>
1	Boks	2 lata dyskwalifikacji *	-
2	Boks	1 rok dyskwalifikacji	THC
3	Boks	1 rok dyskwalifikacji	THC
4	Łyżwiarstwo szybkie	3 miesiące dyskwalifikacji	Ephedrine
5	Łuki	2 miesiące dyskwalifikacji *	-
6	Podnoszenie ciężarów	4,5 roku dyskwalifikacji	Metandienon, stanozolol
7	Wioślarstwo	2 lata dyskwalifikacji	Nandrolon
8	Rugby	2 lata dyskwalifikacji *	-
9	Rugby	2 lata dyskwalifikacji *	-
10	Rugby	2 lata dyskwalifikacji *	-
11	Rugby	2 lata dyskwalifikacji *	-
12	Rugby	3 miesiące dyskwalifikacji	THC
13	Kulturystyka i Trójbój siłowy	2 lata dyskwalifikacji *	-
14	Podnoszenie ciężarów	2 lata dyskwalifikacji	Metandienon
15	Podnoszenie ciężarów	2 lata dyskwalifikacji *	-
16	Podnoszenie ciężarów	2 lata dyskwalifikacji *	-
17	Boks	1 rok dyskwalifikacji	Nandrolon
18	Kulturystyka i Trójbój siłowy	4 miesiące dyskwalifikacji	THC
19	Kulturystyka i Trójbój siłowy	4 lata dyskwalifikacji	Nandrolon, Testosteron

20	Kulturystyka i Trójbój siłowy	2 lata dyskwalifikacji	Nandrolon
21	Kulturystyka i Trójbój siłowy	2 lata dyskwalifikacji	Nandrolon
22	Kulturystyka i Trójbój siłowy	2 lata dyskwalifikacji	Nandrolon
23	Kulturystyka i Trójbój siłowy	2 lata dyskwalifikacji	Nandrolon
24	Kulturystyka i Trójbój siłowy	4 miesiące dyskwalifikacji	Cocaine
25	Kulturystyka i Trójbój siłowy	2 lata dyskwalifikacji *	-
26	Hokej na lodzie	1 miesiąc dyskwalifikacji	Ephedrine
27	Kolarstwo	2 lata dyskwalifikacji	Metandienon
28	Kolarstwo	3 miesiące dyskwalifikacji	THC
29	Rugby	2 miesiące dyskwalifikacji	Ephedrine
30	Rugby	6 miesięcy dyskwalifikacji	Ephedrine
31	Rugby	2 lata dyskwalifikacji	Nandrolon
32	Rugby	2 miesiące dyskwalifikacji	Ephedrine
33	Rugby	3 miesiące dyskwalifikacji	THC
34	Rugby	3 miesiące dyskwalifikacji	THC
35	Pływanie	1 miesiąc dyskwalifikacji	THC
36	Lekka atletyka	upomnienie	THC
37	Akrobatyka	1 rok dyskwalifikacji	THC
38	Akrobatyka	1 rok dyskwalifikacji	THC
39	Boks	3 miesiące dyskwalifikacji	THC
40	Zapasy	2 lata dyskwalifikacji	Nandrolon
41	Podnoszenie ciężarów	2 lata dyskwalifikacji	T/E
42	Podnoszenie ciężarów	2 lata dyskwalifikacji	T/E
43	Podnoszenie ciężarów	2 lata dyskwalifikacji	T/E
44	Podnoszenie ciężarów	2 lata dyskwalifikacji	Clenbuterol

45	Podnoszenie ciężarów	6 miesięcy dyskwalifikacji	Carboxy - THC
46	Zapasy	2 lata dyskwalifikacji	Nandrolon
47	Podnoszenie ciężarów	2 lata dyskwalifikacji *	-
48	Podnoszenie ciężarów	2 lata dyskwalifikacji *	-

* - Physical manipulation

Przedstawione powyżej zestawienie wyników pozytywnych ma porządek chronologiczny i pokazuje ich rejestrację w trakcie całego roku 2004. W zestawieniu tym znajdują się zarówno wyniki, które na podstawie otrzymanego sprawozdania z Zakładu Badań Antydopingowych Komisja zweryfikowała jako pozytywne jak również przypadki wykrytej i udokumentowanej manipulacji prowadzonej przez zawodników w trakcie kontroli. Przypadki te jednoznacznie po zawiadomieniu właściwego Związku Sportowego uznano jako pozytywne. W przedstawionych badaniach stwierdzono 17 przypadków stosowania przez sportowców środków z grupy sterydów anaboliczno – androgennych (nandrolon, metandienon, testosteron), 6 przypadków stosowania środków z grupy psycho–stymulujących (efedryna, kokaina) i 13 przypadków stosowania marihuany i haszyszu (THC zabroniony do stosowania na zawodach).

W 2004 roku wzorem lat ubiegłych przeprowadzano także testy antydopingowe na zawodach międzynarodowych, które odbywały się w naszym kraju. Zebrane próbki (za zgodą Federacji Międzynarodowych) analizowane były w Zakładzie Badań Antydopingowych Instytutu Sportu. Do tych imprez należały min:

- ◆ Puchar Świata w szermierce – Leszno, Katowice, Warszawa
- ◆ Mistrzostwa Europy juniorów w boksie
- ◆ Mistrzostwa Europy w narciarstwie wodnym - Lublin

W 2004 roku przeprowadzano ponadto kontrole antydopingowe na imprezach rangi międzynarodowej, w których wszystkie procesy związane z wykonaniem testów wykonywane były przez kontrolerów Polskiej Komisji zaś zebrane próbki analizowane były w ośrodkach akredytowanych przez Komisję Medyczną MKOL (wymóg Federacji Międzynarodowej) poza granicami kraju. Do tych imprez należały:

- ◆ Puchar Europy w lekkiej atletyce – Bydgoszcz,
- ◆ Turniej Międzynarodowy Juniorów w judo – Cetniewo,
- ◆ Turniej Międzynarodowy w judo - Warszawa
- ◆ Mityng lekkoatletyczny im. Janusza Kusocińskiego w Warszawie.
- ◆ Zawody chodu sportowego „Na Rynek Marsz” – Kraków,

W roku bieżącym z uwagi na fakt uzyskania przez Zakład Badań Antydopingowych Instytutu Sportu w Warszawie akredytacji WADA zniknie formalny warunek wykonywania testów z tego rodzaju imprez sportowych poza granicami Polski. Akredytacja ta daje pełną możliwość ubiegania się laboratorium warszawskiego o wykonywanie testów na zawodach dowolnej rangi na równych zasadach z innymi akredytowanymi przez WADA placówkami analitycznymi.

W sprawozdaniu przedstawiono w postaci tabel i wykresów szczegółowe informacje dotyczące min. ogólnej liczby badań na przestrzeni ostatnich lat, liczbę badań przeprowadzanych w poszczególnych związkach sportowych w 2004 roku oraz liczbę pozytywnych badań stwierdzanych u zawodników w poszczególnych związkach sportowych.

W zakresie działalności edukacyjnej, informacyjnej i wydawniczej w roku 2004 zrealizowano:

- Tłumaczenia standardów badań antydopingowych wydawanych przez WADA, (aktualizacja listy substancji zabronionych i metod uznanych

za dopingowe, procedury przyznawania wyłączeń terapeutycznych TUE)

- Wydano przewodnik zawodnika, w którym przedstawiono sekwencję procedur wykorzystywanych w trakcie przebiegu kontroli antydopingowej,
- opracowano i wydano kalendarz ścienny Komisji do Zwalczenia Dopingu w Sporcie.
- organizowano wykłady i szkolenia w szkołach sportowych oraz Związkach Sportowych,
- Aktualizowano treści strony internetowej Komisji.

Członkowie Komisji brali także udział w spotkaniach i konferencjach poświęconych problematyce antydopingowej:

- udział w Konferencjach szkoleniowych dla trenerów olimpijskich i lekarzy organizowanych przez Polski Komitet Olimpijski i Resortowe Centrum przy COS W-wa, udział sekretarza Komisji dr D. Błachnio,
- udział w szkoleniu dla lekarzy na stopień specjalizacji w medycynie sportowej organizowanym przez różne związki sportowe,
- organizowanie szkoleń i wykładów dla przedstawicieli związków sportowych, trenerów, instruktorów i zawodników.

W sprawozdaniu nie uwzględniono badań naszych zawodników przeprowadzanych przez Międzynarodowe Komisje Kontroli Dopingu w kraju i za granicą. W większości przypadków Komisja nie otrzymuje informacji o wykonanych testach i wynikach badań z Międzynarodowych Federacji i Polskich Związków Sportowych

WNIOSKI

- Doskonalić system informacyjno-edukacyjny (brozury, ulotki, filmy, spotkania, wykłady), tak by informacje w zakresie walki z dopingiem

docierały do jak najszerszych środowisk sportowych, trenerskich, lekarskich, a w szczególności do grup młodzieży.

- Uczestniczyć w pracach Międzynarodowych Instytucji Antydopingowych (Światowa Agencja Antydopingowa, Konwencja Antydopingowa Rady Europy, Konwencja Antydopingowa UNESCO),
- Doskonalić i utrzymywać wprowadzony system zarządzania jakością,
- Stale szkolić i uzupełniać grono kontrolerów antydopingowych w celu usprawnienia ich pracy zgodnie z wymaganiami międzynarodowymi zawartymi w ISO/PAS 18873 oraz w ramach Systemu Zarządzania Jakością obowiązującego w Komisji do Zwalczenia Dopingu w Sporcie,
- Doskonalić informatyczny system zarządzania danymi pochodzącymi z przeprowadzanych badań antydopingowych.